

Kansrijk adviseren

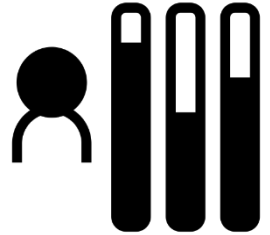
Sara Geven

Universitair Docent Sociologie, Universiteit van Amsterdam

Belangrijke vragen / bezwaren

Waarom kansrijk adviseren? Er zijn toch duidelijke verschillen tussen een typische 'vmbo', 'havo', en 'vwo' leerling?

Moeten we niet juist adviseren op basis van wat leerlingen nú laten zien?

NEE!

Hoe dan ...?

Eerst goed nieuws

Schooladviezen vooral gebaseerd op prestaties leerling

Ook in vergelijking met andere landen, doen we het 'goed'!

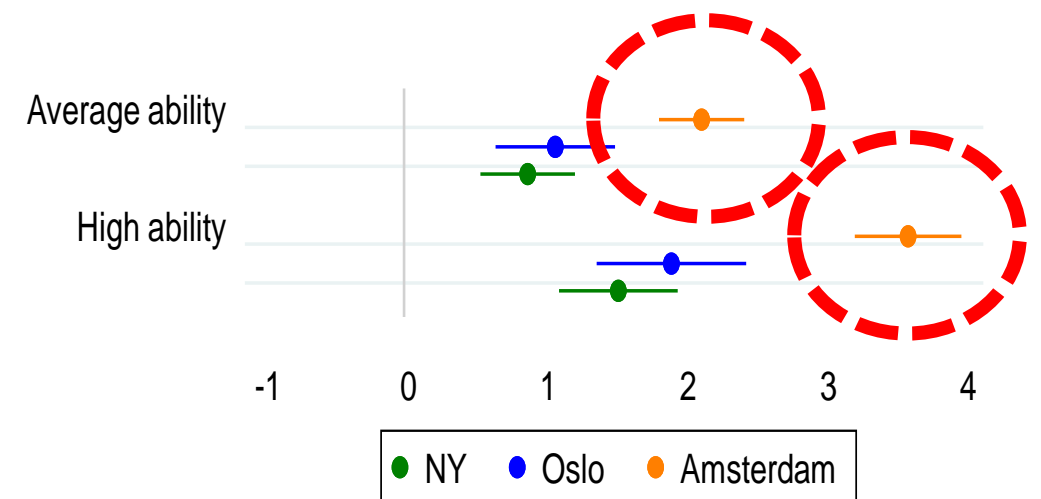

Amsterdam v.s. New York en Oslo

Experiment onder leerkrachten bovenbouw:
toekomstverwachtingen t.a.v fictieve leerlingen

Meritocratisch, maar ook ‘sorteerstand’

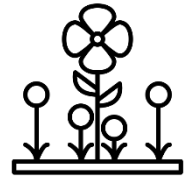
Ons stelsel dwingt ons hiertoe!

De 'sorteerstand' en kansenongelijkheid

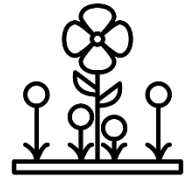
- Kinderen uit kansarme milieus → 'laatbloeier'

De 'sorteerstand' en kansenongelijkheid

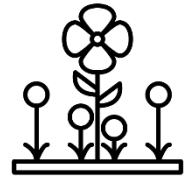
- Kinderen uit kansarme milieus → 'laatbloeier'
- Zelfde prestaties, lagere adviezen

De 'sorteerstand' en kansenongelijkheid

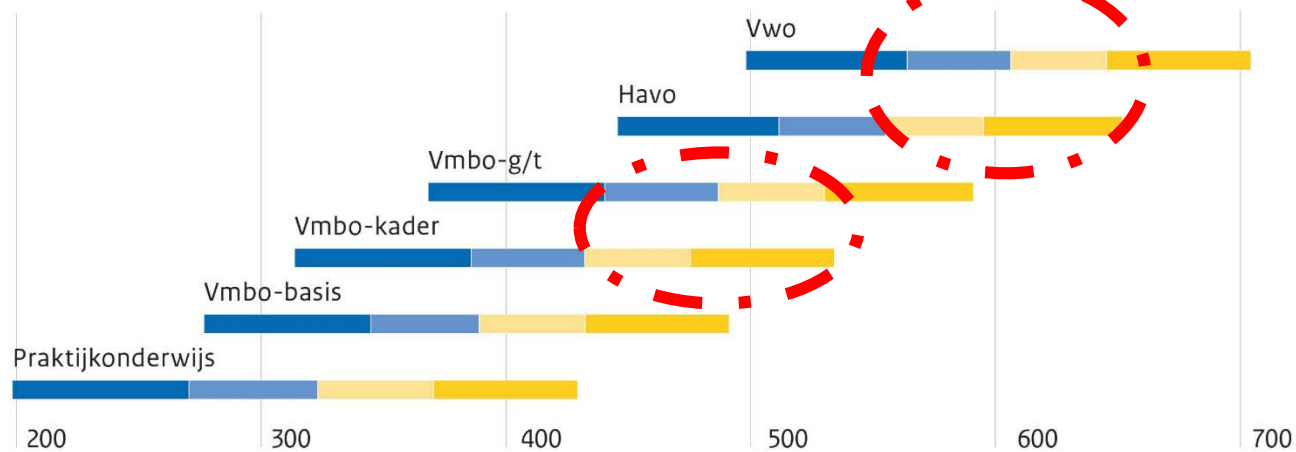
- Kinderen uit kansarme milieus → 'laatbloeier'
- Zelfde prestaties, lagere adviezen
- Sorteerstand → ongelijkheid in verwachtingen

Bestaan de hokjes wel?

PISA-SCORES LEZEN PER NIVEAU VO

Bronnen: Ivho, 2016, 2017; PISA, 2016; TIMSS, 2016

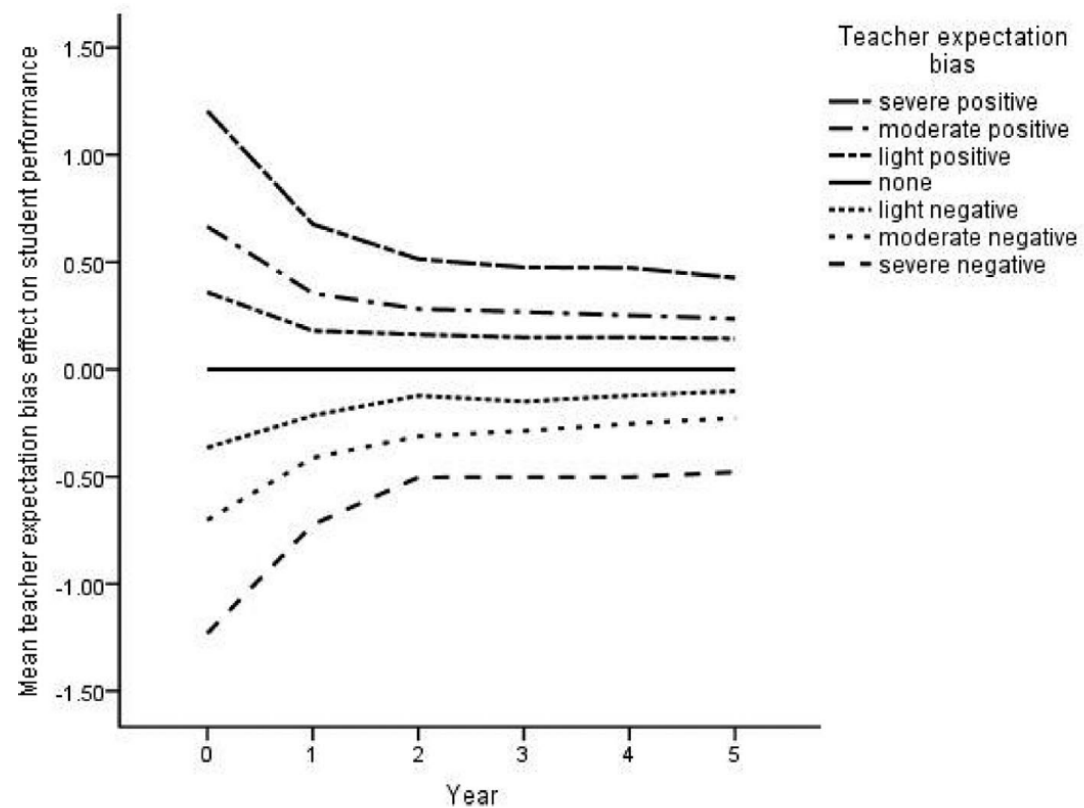
Twee manieren van adviseren

1. Kansrijk advies; growth mindset
2. Voorzichtig advies
 - a) “Laten we de eindtoets afwachten”
 - b) “Je kan altijd nog stapelen”

LET OP: hoge toetscore kan geen toeval zijn! Een slechte score kan wel komen door omstandigheden!

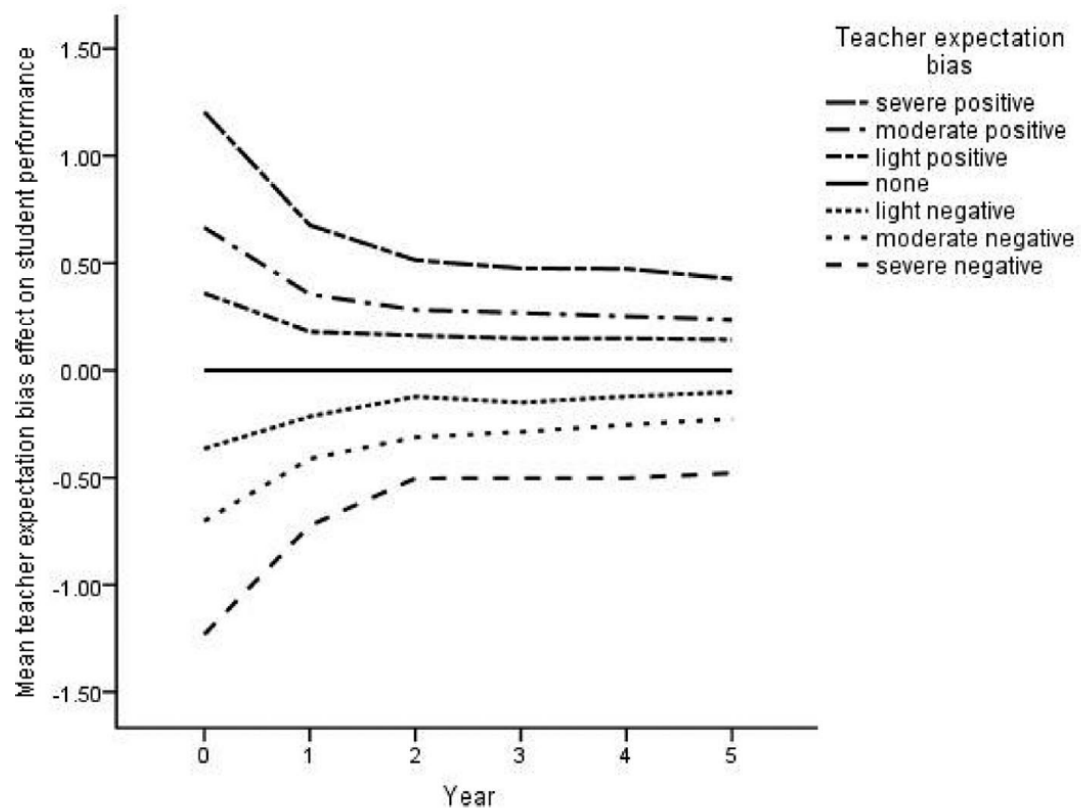
Waarom kansrijk adviseren?

De Boer, H., Bosker, R. J., & Van der Werf, M. P. C. (2010). Sustainability of teacher expectation bias effects on long-term student performance. *Journal of Educational Psychology*, 102, 168-179

Waarom kansrijk adviseren?

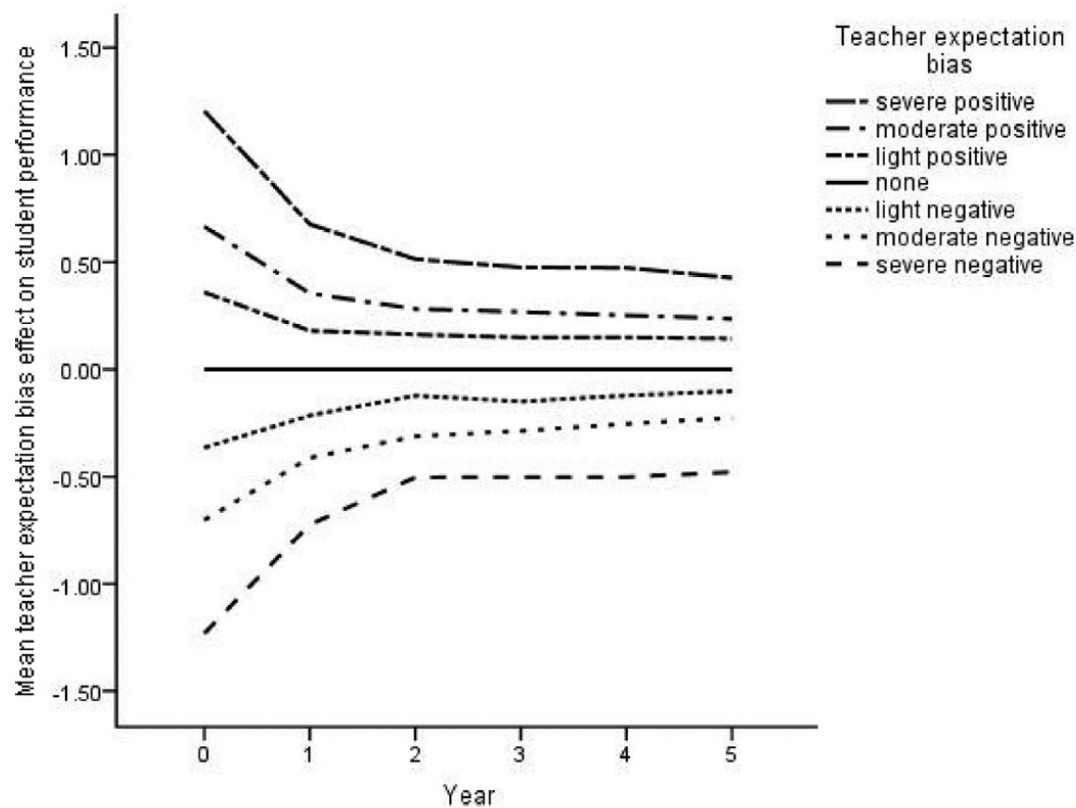
Havo/vwo twijfelgevallen?
leerling beter af op VWO

De Boer, H., Bosker, R. J., & Van der Werf, M. P. C. (2010). Sustainability of teacher expectation bias effects on long-term student performance. *Journal of Educational Psychology, 102*, 168-179

Korthals, R. (2015). Tracking Students in Secondary Education: Consequences for Student Performance and Inequality.

Waarom kansrijk adviseren?

Havo/vwo twijfelgevallen?
leerling beter af op VWO

Advies als 'self-fulfilling' prophecy

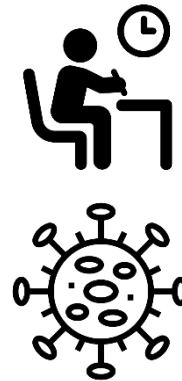
De Boer, H., Bosker, R. J., & Van der Werf, M. P. C. (2010). Sustainability of teacher expectation bias effects on long-term student performance. *Journal of Educational Psychology, 102*, 168-179

Korthals, R. (2015). Tracking Students in Secondary Education: Consequences for Student Performance and Inequality.

Voorzichtig advies in afwachting op toets?

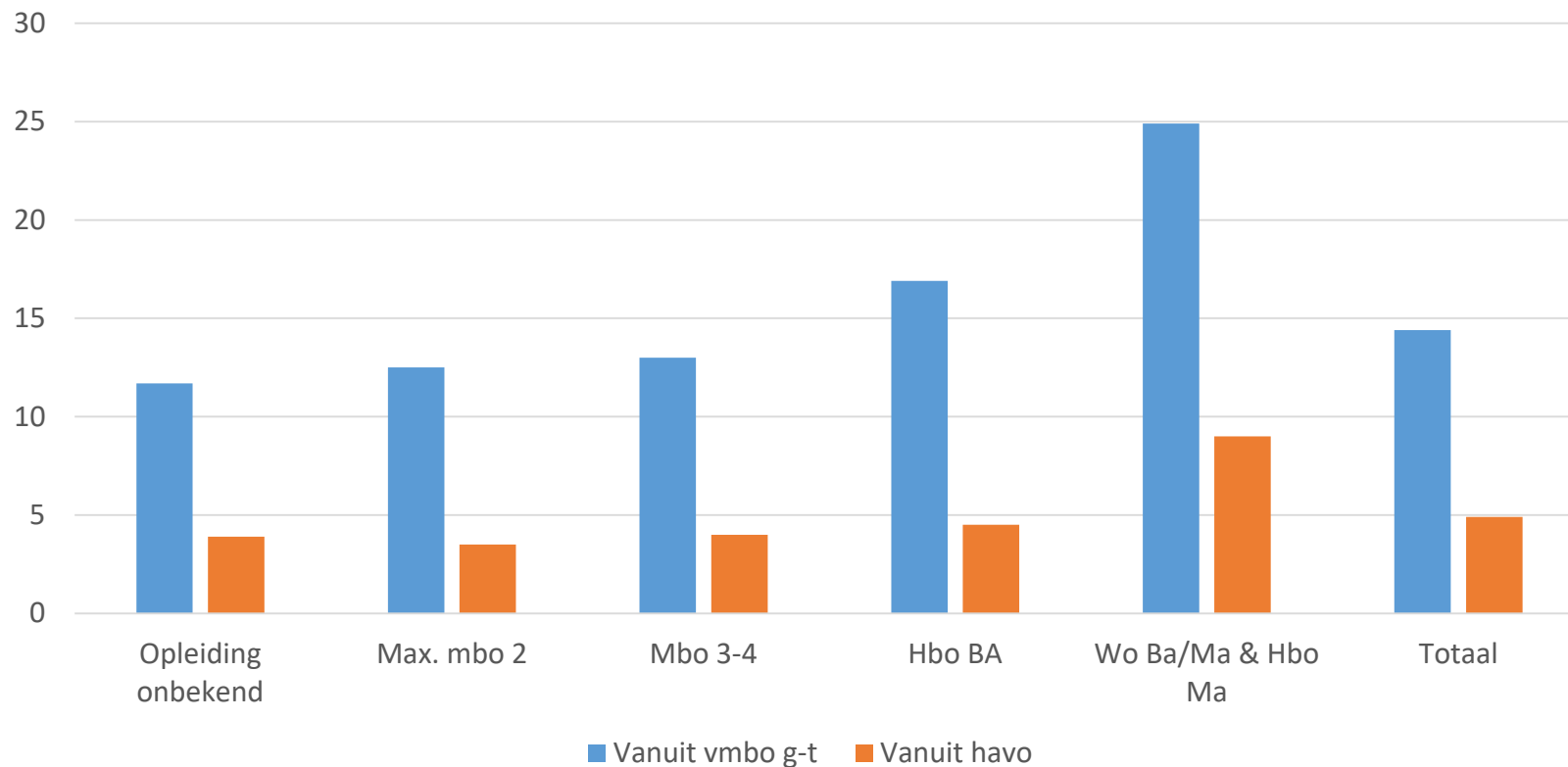
- Kinderen uit kansarme milieus → ‘voorzichtiger’ advies;
- Eindtoets belangrijke ‘gelijkmaker’
- Corona verstoort deze functie eindtoets!

Voorzichtig advies, dan stapelen

Percentage gediplomeerde stapelaars vanuit vmbo-gt en havo,
naar opleiding ouders 2017-2018

Wat te doen?

Ontsnap aan hokjesdenken; geloof in groeipotentie!

Overwegingen bij kansrijk adviseren

- **Onderschat?**

(% heroverwegingen? Kan leerling tot deze groep behoren?)

- **Laatbloeier?**

(Wat zegt de groeicurve? ...gezien Corona)

- **Conditie?**

(Verzachtende condities? Wat laat leerling zien bij betere condities?)

- Wat heeft leerling **nodig?**

(Warme overdracht!)

Ga met elkaar in gesprek over de procedure!

Kansrijk adviseren

Sara Geven

Universitair Docent Sociologie, Universiteit van Amsterdam